

Előfizetési árak:

Helyben:
Egész évre 6 korona.
Félévre . 3 .
Vidékre:
Egész évre 12 korona.
Félévre . 6 .
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

DEBRECZENI FRISS UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik:
mindennap
hétfőn és ünnep után
való napon is.
—
Hirdetések díjszabás
zerint.
—
Egyes szám ára 1 kr.
(2 fillér.)

Szerkesztőség: Kossuth-utca 18. szám. Telefon 139. szám. A lap szellemi részét illető közlemények ide küldendők.	Főszerkesztő: S A S E D E.	Felolós szerkesztő: HARSÁNYI SÁNDOR.	Kiadóhivatal: Kossuth-utca 18. szám. Telefon 139. szám. Előfizetések, hirdetések és reklámközlemények itt vétetnek fel.
--	--------------------------------------	--	---

Készülődés a választásokra.

Debreczen, július 19.

Nagyérdékű cikket hoz a magyarországi választási készülődésről a *Neue Freie Presse*. A cikk foglalkozik a régi választásokkal, majd így folytatja:

Mikor Széll Kálmán a korona az ügyek élére bírta, minden párt bizalommal fordult hozzá, Bánffy Dezső báró személyes barátait kivéve. Széll a nehéz helyzetből való kibontakozáshoz oly egyéni tulajdonságokat hozott magával, melyek őt arra egyenesen hivatottá tették. Politikailag érintetlen, tekintélyes, befolyásos egyéniség volt. A paktumban, a mit a pártokkal kötött, nem volt semmi titkos kötés, semmi hátsó gondolat. A mit a Házban nyilvánosan kihirdettek: az teljesen kimeríti a paktum tartalmát. A kabinet egybeállítását mind mai napig bizonyítja, hogy Széll Kálmán semmiféle titkos ígéretet nem tett, mert a belügyi államtitkárságon kívül a volt kormányképes ellenzék egyetlen tagja sem kapott helyet a parlamentben. Ha a lappangó gyanu mégis az ellenkezőt állítja: ez csak azt bizonyítja, hogy az új miniszterelnök metodusa az ügyek vezetésében elődei módszerétől eltérő. Az obstrukciótól kimerült parlamenttel úgy bánt, mint az üdülő beteggel, a kérdésekhez és az egyénekhez óvatosan nyult. Ahelyett, hogy e rendszerben kormányzati elvénél következményét látták volna: oly kötelezettségekkel és titkos szándékokkal gyanúsították, melyek nem léteztek.

Széll Kálmán e rendszere a maga tisztaságában csak akkor fog kitűnni, ha az általa vezetett választásokból, kikerülő képviselőházban oly hangszerteremt magának, a mi teljesen az ő izlése szerint való. Még nincs feloszlata a képviselőház. Szeptemberben rövid ülészakra gyűl össze; röptiben elintézi a legfontosabb ügyeket s azután oszlatják föl annak rendje és módja szerint. De a választási mozgalom azért javában folyik. Még az aratási munkálatok sem bírják fentartani. A mozgalom a legcsekélyebb érdeklődésre méltó, mert egészen új törvényre való kilátással megy végbe. A kuriai bírásokról és az inkompatibilitásról szóló törvények az új parlament megnyitása napján lépnek életbe. Az utóbbi, melyet még Bánffy idejében terveztek, a kérvénnyel megtámadott választók fölötti bírásokról 8 évre a kuriára bizza. A lélek-vásárlás szigorú eltiltásával, az egyházi kegyesekkel való visszaélés meggátolásával akarja elérni a törvény a választások tisztaságát, a mennyire ez törvényhozási uton egyáltalán elérhető. Az utóbbi jelen-

tény mérvben korlátozza a passzív választási jogot és éle tagadhatlanul a kereső osztályok ellen irányul. Mindkét törvényhozás alkalom szülte s ezért értékük még kétes. A kuria bírásokról szóló törvény maga kibóvót enged az elvből, a minék kedvéért készült, a midőn bizonyos alkotmányos kiadásokat megenged; és a belügyminiszternek utasítás ad, hogy minden vármegyében tascamester szerint szabályozza a fuvardíjakat. Az inkompatibilitási törvény pedig azokat érinti legérzékenyebben, a kiket kimélni akartak volna s azokat kiméli meg, a kiket a törvényhozásból kiűzni akartak. Mindkét törvény a közvélemény követeléseinek kategóriájába tartozik, a mely követelések elől erkölcsi érzékű ember ki nem térhet, még ha hatásukkal nincs is egyelőre teljesen tisztában.

Mindenesetre már az is nagy nyereség, ha a kormány menten a gyanútól, hogy a parlament megalakítására és e megalakítás mikéntjére nézve a törvényben megengedett módokon kívül mást nem alkalmaz és más befolyást nem gyakorol. Nos, ezzel a szemrehányással Széll Kálmán urat illetni nem lehet. A magyar társadalomban a mellett oly áramlatok mutatkoznak, a melyek közepette valóban Széll Kálmán szilárd vezető kezére van szükség, hogy a kormányzás liberális elve veszedelemben ne jusson. Gazdasági depresszió, agrárius jelszavak, ultramontan előnyomulás, ugy következők egymásra, mint ok és okozat. A különböző elemek fuziója a szabadelpárt kebelében még befejezésre vár és a kormányzatban még kifejezésre nem jutott. E kérdések megoldása mind óriás fáradságba kerül. S ha meggondolják, hogy a legközelebbi országgyűlésnek az ausztriával való kiegyezést, a kereskedelmi szerződéseket, az adóreformot, az ujonezjutalék kérdését azonnal tárgyalás alá kell vennie, természetesen tünik fel előttünk a kívánság, hogy e feladatok megoldására egységes többségre van szükség. A kilátás erre meg is van. A választók óriási többsége ismét oly pártot küld a parlamentbe, a mely a dualizmus és a liberális elvek alapján áll. Ugy ez a többség a jövőben is oly nagy lesz-e, mint a multban volt, egyelőre ne kérdezzük, de ez nem is szükséges, mert hiszen a hypertrophia maga is beteges jelenség. Lehetséges, hogy Zichy Nándor gróf feketeserege a felvidékről, az Ausztriával szomszédos megyékből és a Dunántulról megszorodik, az is lehet, hogy Kossuth vitézei is megszorodnak vagy egy tucattal, a végeredményen ez nem sokat változtat. Sokkal fontosabb kérdés: mily elemekből fog ez a többség állani. Erre Széll Kálmán mint a szabadelpárt vezére, elhatározó

befolyással bír. S ebben van a garanciája annak, hogy nagyon is korán ujjonganak, a kik Magyarországon, ha a liberalizmus halottja dalára zendítenek rá. A Széll Kálmán által vezetett választások, ellenkezőleg a liberalizmus örvendetes renaissanceát fogják eredményezni.

TÁVIRATOK.

Robbanás egy gyógyszerárban.

Besztercebánya, július 19. (Saját tudósítónktól.) Besztercebányán a Goelmer-féle gyógyszerárban a benzintartó felrobbant s a gyógyszerár lángba borult. A robbanás következtében három laboráns megsérült. A kár tizenötezer korona.

Meggyilkolt főkonzul.

London, július 19. (Saját tudósítónktól.) A Reuter-ügynökségnek jelentik Valparaisóból: Tegnapelőtt éjjel Sanchez Arios ecuádori főkonzul ellen merényletet követtek el. Előbb több lövést tettek rá, aztán leszúrták és levágták a fülét. A tetesek valószínűleg a mostani ecuádori kormány ellenségeinek táborából kerültek ki. Több itt lakó ecuádori embert letartóztattak.

Kirabolt vonat.

Jaroszláv, július 19. (Saját tudósítónktól.) Tegnap Moszkvától hat verszinyire rablók támadtak meg egy tehervonatot. A vonat személyzete azonban a pályán dolgozó munkások segítségével visszaverte a támadást és egy rablót elfogott, a többi pedig az erdőbe menekült.

Spanyolországi tüntetések.

Saragossa, július 19. (Saját tudósítónktól.) Tegnap néhány tüntető csoport beverte az érseki palota, a papnevelő-intézet és néhány templom ablakait. A rendőrséget szintén megdöbálták. Néhány ember, köztük néhány asszony megsebesült. A saragossai püspök beszüntette az összes vallási szertartásokat.

Agyonuzott gyermekek.

Segesvár, július 19. (Saját tudósítónktól.) Segesvár mellett a Villa Fraka nyaralóhoz vezető hegyi uton egy omlófélben levő hegy özv. Wolff Györgyné házának udvarán maga alá temette az özvegy játszódozó négy kis gyermekét. Három közülük halva maradt a sziklatörmelékek alatt, a negyedik pedig olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életbenmaradásához kevés remény van.

Meggyilkolt felvigyázó.

Titel, július 19. (Saját tudósítónktól.) Titelben Rieszer Imre becskereki táviradvonal-felügyelőt *Szjacski Mija* perlaszi postakocsis gondatlanságból revolverrel szíven lőtte. A felvigyázó rögtön meghalt.

A leendő trónörökös a Hortobágyon.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 19.

A nagy Hortobágyon, a világhírű pusztának ma fejedelmi vendége volt. *Otto* főherceg fia, a tizennégy esztendőes kis *Károly Ferencz József*, Magyarország leendő trónörököse, a ki körutat tesz most, hogy megismerje ezt a szép országot, csodálta ma meg a híres pusztaságot s annak minden nevezetességét.

A kis főherceg, a ki rendkívüli élénk temperamentumu gyerek, mindent a legnagyobb figyelemmel kísért s a legcsekélyebb momentum iránt is, a mi ez időtájt még ismeretlen volt előtte, a legélelkenbben érdeklődött, gyakran fordulva kérdéseivel *Vecsey Imre* polgármester-helyetteshez, a ki magyarzatokkal szolgált neki.

A hortobágyi kirándulásról az alábbi tudósításunk számol be.

Az indulás.

Röggel hat órára volt kitűzve a Hortobágyra való indulás. Valamivel hat óra előtt gyülekeztek az urak *Degenfeld József* gróf főispánnál, a város részéről *Vecsey Imre* tanácsnok, polgármester-helyettes és *Király Gyula* tanácsnok. A főherceg kíséretében jöttek *Wallisch* őrnagy, *Berg* báró, *Leonhardy* báró ezredes és *Strada* huszárkapitány. *Berg* báró bemutatta az urakat a főhercegnek, mire a társaság elhelyezkedett a város három fogatába, melyek mindegyike elé öt-öt tüzesvérű paripa volt fogva.

Az első kocsiába ült *Károly* főherceg, *Degenfeld* gróf főispán, *Wallisch* őrnagy és *Leonhardy* ezredes. A második kocsiában *Berg* báró és *Vecsey*, a harmadikban pedig *Strada* kapitány és *Király* tanácsnok ültek. Pont hatot ütött az óra, midőn a kocsi elindultak és a *kadarcsi* csárdáig meg sem állottak.

A *kadarcsi* csárdánál a fogatok stációit tartottak, az urak kiszálltak a kocsiából s reggelihez ültek. *Thea*, sonka és vajból állott a reggeli, a mit a kis főherceg mohó étvágygyal költött el, közbe folyton kérdezve egyetmást kíséretétől. Anynyira vágyott beljebb a pusztába, hogy szinte siettetta a reggeli

Az ut a pusztában.

Reggeli után a társaság ismét elhelyezkedett a kocsikban, de most Király Gyula is az első kocsiba, a bakra ült, a honnan könnyebben magyarázhatott meg mindent a főherczegnek.

Már jó ideig haladtak a kocsik a végtelennek látszó pusztaságban, midőn a főherczeg egy, a ménestől elszakadt csikót pillantott meg. A csikó vigan nyargalászott a gyepon, a mi végtelenül mulattatta a kis főherczeget. Meg is kérdezte Király Gyulától, hogy miért legelészik az a csikó magányosan.

— Ez árva csikó, fenség — válaszolt Király.

— Ahá, tudom — felelt a kis főherczeg — árva, nincsen anyja.

Az urak jóízűt mosolyogtak a naiv magyarázathoz, mire a kis főherczeg szinte megrestelve kérdezte:

— Talán rosszul modtam? Az az árva, akinek nincsen anyja.

— Igaz, fenség, az is árva, de ez a csikó azért árva, mert elszakadt a ménestől, — adta meg a felvilágosítást Vecsey Imre.

Károly főherczeg erre fejével bólintott, mintha mondaná:

— Most már értem.

E közben a kocsik odaértek, ahol a debreczeni gazdák juhnyája legelészett. Itt a főherczeg szinte összecsapta tenyerét, látván a nagy nyáját.

— Milyen sok juh! — kiáltott fel meglepetve — sohse láttam ennyi juhot egy rakáson.

— Van vagy kétezer egy-egy csapatban, magyarázta Király tanácsnok.

— Kié ez a sok juh — érdeklődött a kis főherczeg.

— Nem egy emberé, fenség. A debreczeni gazdák juhái; itt legelnek a Hortobágyon.

Az óriási juhnyáj megtekintése után a társaság csakhamar a hortobágyi csárdához ért. Itt a kocsik megállottak, hogy a lovak tiz percnyi pihenőt tartsanak.

A kis főherczeg sokáig nézte a hosszú épületet, egyszer csak Degenfeld gróf főispánhoz fordult:

— Ezt a csárdát már ismerem — szolt élénken.

— Honnan, fenség? — kérdezte meglepetve a főispán.

— *Olvastam Petőfi Sándor költeményét a hortobágyi csárdáról.*

Az urakat rendkívül meglepte a kis főherczeg jártassága a magyar irodalomban és kitűnő memoriája. Degenfeld József gróf főispán e csodálkozásnak kifejezést is adott, mire Károly főherczeg büszke önérettel felelt meg:

— Óh, sok más költeményét Petőfinak is olvastam már; sőt könyv nélkül tudom a *Hymnuszt*, a *Szózatot*, meg *Jókai* regényei közül is sokat olvastam már.

E kedves jelenet után a kocsik tovarobogtak a pusztára rónaságban, míg az első méneshez értek, a hol ismét staeziót tartottak. A ménes épen delelőt tartott a gémes kut körül, a melyet hosszú vályuk szegélyeznek.

A társaság itt leszállott a kocsikról s közelebről szemléltek a szebbnél-szebb, nemes paripákat. A lovak iránt nemesak a főherczeg, de a kíséretében levő katonatisztek is rendkívül érdeklődtek. A kis főherczeg érdeklődése inkább a törzsménesei fiatal csikók iránt nyilvánult. Hosszasan nézte a kedves, virgoney állatokkat s egy-egy szelidebbnek, amelyet

a csikós elővezetett, a nyakát is megsimogatta.

Itt is sok kérdezni valót talált a főherczeg. A mi új volt előtte, semmit sem hagyott kérdés nélkül. A törzsméneseknél különösen aziránt érdeklődött, miért vannak a csikók bekerítve?

— Ez karám, fenség — magyarázta Király Gyula.

— Karám? Ezt a szót még nem ismertem. Fel is jegyzem magamnak — szolt s nyomban kivette jegyzőkönyvét és czeruzával, szép gömbölyű betűkkel beírta: *Karám*.

A ménestől a hortobágyi gulyához hajtatott a társaság. Utközben egy óriási sasmadarat pillantottak meg a mint a kocsik fölött a magasban repült. A kis főherczeg gyorsan elővette vadászfegyverét, ráemelte a magasban koválygó sasra, egy pillanatig célzott s a fegyver nagy durranással elsült, de a lövés nem talált; a hatalmas sas vigan szelte a levegőt tovább.

Károly főherczeg, mintha megröstellte volna az elhibázott lövést, megcsóválta fejét:

— Hm, ezt nem találtam, de ha még egyszer utamba kerül, biztos, hogy lelövöm.

Később egy vadludra is elsütötte fegyverét, de ez a lövése sem sikerült. Ez már bosszantotta, s a fegyvert e szavakkal tette vissza a kocsiba:

— Itt nincs szerencsém, ma nem lövök többet.

Környezete pedig megvigasztalta:

— Szót sem érdekel, fenség, megcsik híres vadászbereken is, hogy eltévesztik a lövést.

A gulyánál.

A kocsik ezalatt a gulyához értek. A kis főherczegnek itt legelőször *Fülöp* András, a híres hortobágyi számadó gulyás tűnt fel. Jóképű, igazi magyar típus a híres számadógulyás, 35-40 év körüli férfi, kemény arcvonásokkal. Napbarnított arczát vastag, fekete bajusz díszíti, amugy magyarosan kipédörve.

A főherczeg egy darabig nézte a jóképű magyart, a ki egykedvűen, szinte fitymálva állott az urak előtt. Tetőtől talpig nézegette, majd barátságosan megszólította:

— Hány ökör van itt, bácsi?

— Vón' vagy kétezer, — válaszolt foghegyről a gulyás.

— Sokan őrzik ezt a nagy gulyát?

— Hatodmagammal vónék.

— Nem bánja, ha lefotografálok?

— Csak tessék, ha jól esik fenségednek.

E kedélyes párbeszéd után a főherczeg elővette amateur fényképező készülékét s pillanat alatt készen volt a felvétel.

Ezután körüljárták a gulyákat, melyekről szintén több felvételt készített a kis főherczeg. Innen a *Mátára* hajtatott a társaság, a hol *Farkas* Albert mátai biztos várakozott a főherczegre. Itt csak pár pillanatot időztek, mert dél körül járván az idő, a hortobágyi csárdában már készen várta a magas vendégeket a jó magyaros ebéd.

Az ebéd.

Mielőtt az urak ebédhez ültek, a főherczeg lefotografálta a csárdát. Az ebédhez a nagy állás alatt volt terítve, amelyet ez alkalomra zöld galyakkal díszített fel a korcsmáros.

Az ebéd menüje a következő volt:

Tyukleves, csiga tisztával.

Marha tokány.

Töltött káposzta.

Borju szelet.

Rántott csirke.

Turós csusza.

Magyar borok.

Az ebédet a legkedélyesebb hangulatban költötte el a társaság. A kis főherczegnek *Wellisch* őrnagy találta az egyes ételeket. Mindenből evett, csak a töltött káposztát hagyta érintetlenül. Magkóstolta, de nem ízlett neki.

— Ilyet még nem ettem, most látom először, — mondta *Wellisch* nek.

— Ez a legmagyarabb étel, fenség, — magyarázta a kis főherczegnek *Vecsey* Imre.

— Minden jó, de ez nem izlik. Azért ez is jó, — tette utána gyorsan, mintha nem akarta volna megsérteni a magyarok kedvenc ételét.

Vissza Debreczenbe.

Körül-belül egy óra hosszáig tartott az ebéd, midőn a vendégek ismét kocsira ültek s visszahajtottak Debreczenbe.

Délután három óraker már Debreczenben voltak. A főherczeg egyenesen *Berg* báró lakására hajtatott, a hol a tovább utazáshoz átváltókódott. *Vecsey* Imre és *Király* Gyula itt elbucostak a leendő trónörökösötől, a többi urak pedig megvárták, míg uti toilettjével elkészül, hogy a vonathoz kísérik.

Az elutazás.

Négy óraker már valamennyien kün voltak az állomásnál. A vonat megérkezéséig a kis főherczeg megtekintette az épülő új állomást, a hol *Bocsdán* Elemér állomás főnök kalauzolta s megmagyarázta az impozáns épület mikénti berendezését.

A mint a vonat berobogott, hozzája csatolták a főherczeg szalonkocsiját, mialatt a kis főherczeg buscut vett kíséreitől. Bucuzásnál a főispánnak azt mondta:

— Nagyon szép város Debreczen és nagyon szép a Hortobágy. Soha sem felejttem el, a mit ott láttam.

Wellisch őrnagy pedig megköszönte az uraknak a kalauzolást, aztán mindketten felszálltak a szalonkocsiba. A kis főherczeg a kocsis ablakából is többször megemelte kalapját, viszonzóván az urak üdvözlését.

Pár percz múlva zakatolva robozott ki a gyorsvonat, magával vivén Magyarország leendő trónörökösét, a ki kedves emlékekkel távozott a mi szép, magyar városunkból, a hova a magyarságot tanulmányozni s majdani alattvalóit megismerni jött.

Mire e sorok napvilágot látnak, a kis *Károly* Lajos József főherczeg a robozó vonat már *Erdély* sziklás bérczei között viszi, *Gyulafehérvárra*, *Erdélyország* e híres, nevezetes városába.

Elcserélt holttestek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 19.

Azt szokták mondani, hogy oda lenn már ugys minden mindegy. Bizonyára igaz ez, de csak a halottaknak szol, mert az élőknek nem mindegy, hogy szerették halottaikat siratják-e, vagy egy idegent.

És hogy ez így van, bizonyítja a következő érdekes eset.

Spítál József szabó felesége a klinikán leány gyermeket szült. A kis ártatlan nyolcz napos korában meg-

halt és a holttestet kivitték a törvénytörési boncoló intézetbe. Ugyan akkor hozták ki a Pannónia főpinczéreknek *B. Károlynak* két hetes kis fiát holtan. A két gyermeket aztán e hó 12-én annak rendje és módja szerint eltemették.

Mindkét szülő elsiratta a maga kis halottját s aztán átvették a temető őről a halott, illetve temetési bizonyítványt, a mely a sir helyéről tanuskodik.

Ekkor vették észre, hogy *ők idegen* halottat sirattak el, mert a két holttestet tévedésből elcserélték s a katolikus leánygyermeket holttemele felé egyszerű sírfát tett a fiát sirató református főpinczér, míg a kis fiu sirja felett kereszt állott hirdetve a református *Spítál* *Piroska* holttestét.

A két szülő természetesen nem nyugodott bele a cserébe és a holttestek exhumálását kérte.

Ez végre tegnap meg is történt hosszas utánjárás után. A két kis holttestet kivitték sirjukból, a mikor is konstataáltak, hogy a szülők előadása megfelel a tényeknek.

A két gyermeket most már az őket megillető sirba temették el s a szülők újból megsiratták őket.

Természetes, hogy az ilyen bonyodalmas temekkezés sok mende-mondára adott okot a józsefvárosi vénesszonyok között, a kik babonás mesékkel feltalálva híresztelik mindenfelé az esetet, a melyről különben maga a temető igazgatósága sem teher, mert a két kis holttestet könnyű volt felcserélni.

Építkezés emberhalállal.

Agyonnyomott munkásgyerek.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, július 19.

A Hajó-utoza esendjét tegnap délután rémes szerencsétlenség zavarta meg. A 24-ik számú ház építése közben történt a szerencsétlenség, melynek egy fiatal élet lett áldozata. A sors különös végzése majdnem egy másik életet is áldozatul követelt, a véletlen azonban ezt megmentette a kinos haláltól. A kis áldozat már a kórház boncoló asztalán fekszik, a szegény munkás szülők siránkozva állják körül a holttestet, siratják elveszett gyermeküket, öregségük támaszát. A megrendítő esetről tudósítónk a következőket írja.

A Hajó-utoza 24-ik számú háznál, mely egy özvegy asszony tulajdona napok óta folyik az építkezés. Ma reggel az építés vállalkozója egy még fennálló három méter hosszú és két méter széles épület lebontását rendelte el.

A munkások *Marjalaki* Sándor építési vállalkozó rendelése daczára csak délután szándékoztak hozzáfogni a fal lebontásához. És ebből származott a szerencsétlenség. A pusztán álló falat, míg a lebontást megkezdették volna, nem támogatták meg, nem törődve azzal, hogy a gondatlanságból szerencsétlenség is származhatik.

Délután két téglahordó gyerek kik az építésnél voltak alkalmazva a fal környékén futkározott. A két fiu *Kaszás* János és *Szabó* István a 12 esztendőes gyerekek szokásaként gondatlanul játszott, nem sejtve, hogy a fal mellett mindketten a halál torkában állanak. De nem is akadt senki, a ki figyelmeztesse őket.

Fél négy körül óriási dördülés ijjesztette meg az építéssel foglalkozó munkásokat. Körülnéztek, de a nagy porfelhőtől nem láttak semmit.

— Ledült a nagy fal, kiáltozták néhány másodpercz múlva a rémület-től sárga arccal!

— Odatemetett valakit, — szolt egy hang a napszamosok közül!

Valamennyien odafutottak. Az ijjesztő látványtól megfagyott ereikben a vér. A kis *Szabó* István akkor támaszkodott fel a romok közül. Véres

arczsal, a legnagyobb kétségbeeséssel kiáltotta:

— *A Kassás Jánost odatemette a fal!*

A munkások azonnal az eltemetett fiu megmentéséhez fogtak. Ki is ásták hamarosan a romok közül, de már akkor halott volt. Az óriási vályogtömeg a szó teljes értelmében összelapította. A szomszéd kereskedésből telefonon értesítették a rendőrséget, a honnan *Fülöp* rendőrbiztos ment ki egyik kerületi orvossal a helyszínére. De már ők is csak a halált konstatálhatták. A másik fiu, Szabó István a csodás véletlen folytán megmenekült. Az arcát és lábát törte össze a leomló fal, de jelentéktelenül. Pár nap múlva semmi baja sem lesz.

Kassás János holttestét kiszállították a közkórházba, születi pedig értesítették tragikus esetéről.

A szerencsétlenség dolgában *Végh Gyula* h. főkapitány vizsgálatot indított. Hogy a gondatlanságot kit terhel a felelősség, az a nyomozás folyamán fog kiderülni.

UJDONSÁGOK.

* **A júliusi városi közgyűlés.** *Vessey* Imre polgármester-helyettes, kinek a közgyűlés előkészítésének nehéz munkája fekszik most a vállán a jövő hét elején szét fogja küldeni a törvényhatósági bizottság tagjainak a júliusi közgyűlés tárgysorozatát. A kánikulai gyűlés nagyon érdekes lesz s minden bizonynyal teljes számban fogjuk a gyűlésteremben látni a város atyákat. A csendőrség külterületi alkalmazása, a Bika szálloda építése, a fanszikai fafuvarozás kérdésének eldöntése, mind oly fontos kérdések, melyek kell, hogy érdekeljék a város bizottsági tagjait. A gyűléseu mint rendezes *Dégenfeld* József gróf főispán fog elnökölni. Hiányzani fog azonban *Simonffy* Imre kir. tan. polgármester, a ki beteg fia üdülését kíséri aggódo apai szívvvel Neuheimban.

* **Debreczeniek a Kassai dalosünnepen.** Felsőmagyarország rohamosan haladó székvárosában augusztus 15 ikén országos dalosünnep lesz. Ez alkalommal az ország majd minden dalárdája Kassán sereglik össze versenyezni a dícsőségért. Debreczenből értesülésünk szerint a *Munkás Dalegylet* és az *Egyetértés* dalkör fog részt venni a szepnek ígérkező dalosünnepen.

* **Öngyilkos oszoldleány.** Egy szerelmes szívű fiatal cesléd ivott ma délután gyufaoldatot, hogy megszabaduljon ettől a rossz világtól, a melyben csak a csalfa férfiak tudnak boldogulni. *Rákóczy* Eszter a huszonnégy éves leány neve. A nagyerdei *Simonyi* fasorban gubbaszkodott tegnap délután hat órakor, mikor egy rendőr észrevette. Nem kellett tőle kérdeznii, hogy mi baja, elárulta az a pohár, mely mellette feküdt félig töltve gyufaoldattal. Ez már a második pohár mérég volt, a melyet megivott. A rendőr a szegény leányt behozta a központi rendőrségre, a honnan dr. *Balkányi* Emil kerületi orvoshoz vitték. *Balkányi* dr. is konstataálta a gyufa mérgezését s ellenmérget adott be a leánynak. Akkor már annyira rosszul volt *Rákóczy* Eszter, hogy az orvos rendelés szobájában összerogyott. Kocsin kellett az öngyilkos leányt a közkórházba vinni. Állapota az orvosok véleménye szerint nagyon komoly, úgy hogy aligha fog életben maradni.

* **Rejtélyes betörő.** Tegnap számban megirtuk, hogy a rendőrség letartóztatott egy *Kenárd* Mi-

hály nevű gyanus egyént, a kit a Bika szállodában tartóztattak le alkulesaival és munkakönyveivel egyetemben. Ma egész nap folyt ügyében a vizsgálat, de *Kenárd* erősen megmaradt a mellett az állítás mellett, hogy a kulcsokat azért szedte össze, mert szereti a régiségeket. A könyvek közül egynek a gazdjára ráakadtak, a ki elismerte, hogy zálogba adta oda *Kenárd*nak. Szóval terhelő bizonyíték nem volt ellene, úgy hogy *Végh Gyula* h. főkapitány nem tehetett mást a rejtélyes emberrel, mint kitolonczoltatta a városból. Ma szállították el erős rendőri fedezet mellett.

* **Szerencsétlenség építkezés közben.** Rohamos sietséggel és nagy embererővel építik a *Kossuth*-utezán *Kardos* László kereskedő nemrég lebontott házát, mely nemsokára egyik disze lesz a szépen fejlődő *Kossuth*-utezának. Az építkezésnél ma reggel sajnos már szerencsétlenség történt, még pedig nem felügyelet elmulasztása, hanem magának a szerencsétlenü járt főpallérnak gondatlansága miatt. Az építkezéshez szükséges vasgerendákat szállították reggel a munkások. Ott volt közöttük *Szegő* főpallér is. Bár a munkások figyelmeztették, mégis emelgette a nehéz vasgerendákat. Így történt meg aztán, hogy a gerenda kiesezett a kezéből és a jobb lábára esett. Nagy kinokat szenvedett a szegény ember, míg a munkások elgördítették a lábáról a gerendát. Azonnal beszállították a közkórházba, a hol *Horváth* dr. kórházi orvos megállapította, hogy a vasgerenda nyomorékká tette jobb lábát. A szerencsétlen ember pár hétig nyomni fogja az ágyát.

* **Halál a fejedre!** Ezzel a rémes kiáltozással rontott tegnap délután *Kövér* János napszamos — természetesen nem épen józan állapotban — kenyeres cimborájára, *Faragó* Mihályra tegnap délután egyik csicsogói korcsmában. A nagy haragnak egy ártatlan pofon volt az oka, melyet *Faragó* tévedésből adott *Kövér*nek. Ő ugyanis a korcsmárost szándékozott megverni, mert nem adott nekik több italt. Jó barátja azonban ott alkalmatlankodott s így magyarul szólva ő huzta ki a lutrit. *Kövér* a pofon után bieszkával rontott *Faragóra* s ha a korcsma előtt sétáló rendőr figyelmes nem lesz a vere kedésre, talán bele is szurja. A hivatalos ruha és tekintély láttára mégis lejjebb hagyott a hanggal s megadással követte a rendőrt, a ki mindkét honpolgárt a bűnügyi osztályhoz kísérte fel.

* **Mikor kap a hajdu és rendőrlégénység fizetésemelést?** Megirtuk volt lapunkban, hogy a debreczeni hajdu- és rendőrlégénység csekély fizetésének felemeléséért fordult a városi közgyűléshez. A jog és pénzügyi bizottság, ugyszintén a tanács a kérelmet ezidő szerint nem találta teljesíthetőnek azért sem, mert ilyen nagy összegre fedezetet találni a város háztartásában nem lehet. Azonban sem a jogügyi bizottság, sem a tanács nem zárkózott el elvileg attól, hogy a csekély javadalmasú városi alkalmazottak ha a házipénztár megengedi, ne részesüljenek fizetés javításban. Sőt kifejezést adott annak, hogy a hajduk és rendőrök kérvénye előjegyzésbe vétessék s az 1902-ik év folyamán újból tárgyalás alá kerüljön. Így hát a mi késik nem mulik, úgy a hajduk, mint a rendőrök részesülhetnek az örsparancsokhoz hasonló örömben, a kiknek fizetését tudvalevőleg felemelték.

* **Adj szállást a tótnak.** *Horváth* Gábor ugyan nem tót, hanem na-

gyon is magyar ember, még is úgy bánt el tegnap háziasszonyával, mint a tót, kinek szállást adnak s hála fejében kiveri a házból. Mikor *Gáti* Ferenczné, *Horváth* háziasszonya a lakbért kérte, a rossz természetű ember egy hasábfával úgy összeverte a szegény asszonyt, hogy azt a kórházba kellett vinni. A rossz lakónak a rendőrséggel gyűlik meg a baja.

* **Könnyű nyári cipők** nagyválasztékban *Michelstädter S. E. & H.* Piacz-utcai cipőraktárában kaphatók.

* **Megvadult bérkocsis.** Tegnap este óriási botrány színhelye volt a *Széchenyi*-utca abban az időben, a mikor a czirkusból hatalmas áradatban tolong ki a nép. A 6-ik számú bérkocsis a czirkusz előtt állott az előadás végén. A közönség azonban gyalog ment haza, a kétfogatu üresen maradt. E feletti bosszujában a fiakkeres közébe vágott a lovaknak s a hol legsűrűbb volt a néptömeg, ott vágatott keresztül. A békés publikum hangosan tiltakozott a bérkocsis vadsága ellen, a ki a hangos tiltakozásra azzal felelt, hogy megfordította kocsiját s megegyeszer nekihajtotta a tömegnek. Csak a véletlennek köszönhető, hogy el nem tiport egy rakás embert. A megvadult bérkocsist *Vadás* rendőrsparancsnok fékezte meg és kisérté állomáshelyére. *Erdélyi* rendőrfogalmazó már megidézte maga elé s a legszigorubb büntetéssel fogja sújtani, a mi példa lesz garázda bérkocsis társainak.

* **Nagy tűz Érmihályfalván.** Nagy tűz pusztított ma *Érmihályfalván*, mint tudósítónk telegrafálja. A tűz veszedelemben sodorta csaknem az egész községet és egész utcaakat fenyegettet pusztulással. A községben, a melyben *Beöthy* László dr. főispán tart most hivatalos vizsgálatot, d. e. tíz óra tájban, mikor a tűz kitört, alig volt férfi, mert a férfilakosság legnagyobb részei mezei munkával van elfoglalva. A tűz a szolgabíró-ságtól nem messze egy szemközt levő házban ütött ki. Az első tűzilármára ide sietett *Beöthy* László dr. főispán, aki *Dobozy* Kálmán főszolgabíróval együtt vezette a mentési munkálatokat és tevékeny részt is vett bennük. A tűz a szörnyű melegben, erős szél mellett gyorsan terjedt és rövid idő alatt hét házat borított lángba. Az volt a szerenese, hogy a szél nemsokára elült, úgy, hogy a kivonult önkéntes tűzoltóságnak óriási fáradtsággal sikerült végre a tüzet a délutáni órákban lokalizálni. Emberéletben nem esett kár; egy kicsi gyereket azonban az utolsó perczben hoztak ki a bátor mentők az égő házból. A kár jelentékeny; a házaknak egyrésze biztosítva volt.

* **Honvédzenekar a Dréherben.** A városunkban időző budapesti I. honvédkerületi zenekart *Márkus* Jenő jóhírű vendéglősnöknek sikerült megnyerni arra, hogy **vasárnap este a Dréher sörösarnokban** is bemutassa művészi játékát. Azt hisszük, hogy mindazok, a kiknek sem ma délután a **Dobos pavillonban**, sem holnap délelőtt a **Bika**-szálló dísztermében tartandó hangversenyeken nem lesz alkalmuk gyönyörködni a mi katonáink remek játékában, felkeresik vasárnap este a Dréher-sörösarnokot. Az előre látható tömeges látogatásra való tekintettel a figyelmes vendéglős úgy intézkedett, hogy kivételesen 1 korona belépő díjat szed, de csak annyi belépti-jegyet bocsát ki, hogy minden vendégnek kényelmes hely jusson. Belépti jegyek előre is válthatók **Wallerstein Fülöp** és **Fisch** Testvérek üzletében.

* **Logegészségesebb ital az obesi ártézi forrás viz.** Fűszerüzletekben, kávéházak, vendéglőkben kapható. **Főraktár:** Piacz-utca 7. szám.

* **Dr. Brunner Lajos** lakását *Batthyány* utcából *Kossuth Lajos-utca 14. sz. al* helyezte át.

* **Fürdő és utazási idényre** ajánlom színes és fehér **tolkőnyű posztó és vászon** kalapokat 1 frttól 150 kr.-ig. **Színes batiszt és turista ingeket** 150-től 250-ig. Fehér angol nyakkendőt (ujdonság) 35 kr. Batiszt és fulárd esokrok és önkötös nyakkendők 25 krtól 50 krig. Divatos nyári mellények 4 frt. Férfi napernyők 180—4 frtig. Fegyházban kötött harisnyák 30—75 krig. — **Fekete Jakab** uri divat üzlete Debreczen, Főtér kistemplom mellett.

* **A gyermek jóléte** minden szülőnek és nevelőnek legnagyobb gondját képezi. Ennek előmozdítási és fenntartási módja pedig igen egyszerű — lehetőleg sok mozgás a szabad levőgőn és természetes táplálkozás. A táplálkozásnál a mindennapi szükségletek és szokások határoznak. Reggel és délután minden esetre a legjobb ital a tej, de nem ritkán elundorodik tőle a gyermek s állandóan sem viseli el mindég. Ehhez létezik azonban egy ugyszólván fenséges pótlék, a *Kathreiner*-féle *Kneipp*-maláta kávé, a mely erősen készítve és a tejbe adva, kellemesség, mindinkább megfelelő iz, egészségi hatás és erősödés tekintetéből ideális italt képez, nemcsak gyermekeknek, hanem mindenkinek, nevezetesen asszonyoknak, ideg- és gyomorbetegségeknak stb. is, a kiknek csilapító és egyuttal tápláló italra van szükségük. — A *Kathreiner*-féle *Kneipp*-maláta kávének ezek az előnyei ma már világszerte ismeretesek. Ez a pótkávé a legtöbb családban mint pótlék a babkávéhoz használtatik, a melynek káros hatását megszünteti, izét enyhébbé és kellemesebbé teszi. Ezért egyetlen család asztaláról sem szabadna hiányoznia, mert felülmulthatatlan módon magában egyesíti a babkávéd kedvelt ízét, a malátának az egészségre nézve oly jótékony hatásu tulajdonságaival. A mit egy gondos háziasszony napi szükség-cikkeinél csak megkívánhat, egészséget, jó izt és takarékoságot, mind azt feltalálja a *Kathreiner*-féle *Kneipp*-maláta kávé használatá által.

Nyilatkozat.

Móltányolva és elismerve a szolvai, luhi Erzsébet és polenai gyógyvizek gyógyhatását, elhatározta azoknak a kllnika betegknél való alkalmazását.

Kélli, s. k.

A szolvai ásványviz kítőnő idítő ital, a savanykás kerti borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

SZINHÁZ és ZENE.

— **(Géczy István mükedvelő előadása.)** Megirtuk már több ízben, hogy *Géczy* István a kiváló népszínmű író debreczeni szünidőzése alatt színre hozza a *Margit*-fürdő színpadán *A mit az erdő mesél* című poetikus népszínművét, melyet a mi színpadunkon még nem adtak elő. Az itt vakációzó színésznövendékekkel s mükedvelőkkel játszaja el darabját s hogy az érdekességet annál inkább növelje. Ficzere Tamás szerepét maga játszaja el a darabban. — A jeles író a mükedvelők közt így osztották ki a szerepeket: *Zsuzsika*: (*Kreisz* Ilona), *Kata*: (*Baczoni* Erzsike, a legjobb debreczeni mükedvelők egyike), *Basáné*: (*Nagy* Emma), *Ficzere* Tamás: (*Géczy* István), *Bacsó*: (*Gabányi* Jenő színésznövendék). *Sütő*: (*Hidvéghy* Mátyas színésznövendék) *Dóka* *Jancsi*: (*Kaliczky* Ernő), *Náczi*: (*Varga* Lajos). Az előadást, mely iránt már is nagy a közönség érdeklődése, augusztus 3-án fogják megtartani.

